

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Telefon: 08-50810063**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-04-23

Remiss av En brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan (Ds 2026:4)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/380

Förvaltningens förslag till beslut

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av remissen

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av kommunstyrelsen för yttrande. Remissen kommer ursprungligen från Socialdepartementet och består av en Statlig offentlig utredning: *En brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan*.

Utredningen om en effektivare ordning för att bekämpa bidragsbrott (S 2024:C) har haft i uppdrag att ta fram förslag på en brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan. I utredningen som nu överlämnats till regeringen föreslås att en brottsbekämpande verksamhet ska inrättas hos Försäkringskassan. Den brottsbekämpande verksamheten ska enligt utredningens förslag hållas avskild från Försäkringskassans övriga verksamhet och föreslås bestå av två delar; en brottsutredande del och en del som består av att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet. I utredningen föreslås att förslagen ska träda i kraft den 1 januari 2028. Utredningen har tidigare lämnat flera delredovisningar, bland annat med förslag om administrativa sanktioner.

Beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Sammanfattning av synpunkter

Förvaltningen ser i huvudsak positivt på utredningens syfte att motverka brott och fusk inom välfärden. Förvaltningen ser dock ett antal risker med utredningens förslag. Bland annat vad gäller hantering av känsliga personuppgifter och risk för minskat förtroende för socialtjänsten.

Ställningstaganden

Förvaltningen ser som grund positivt på syftet att motverka brott och fusk inom välfärden. Förvaltningen ser dock ett antal risker med förslagen, vilka beskrivs kortfattat nedan.

Integritetsskyddsfrågor

Utredningens förslag innebär att socialtjänsten på begäran kommer behöva överlämna känsliga personuppgifter till Försäkringskassan. Förvaltningen anser därför att det med tydlighet behöver framgå hur överlämningen av känsliga personuppgifter ska gå till.

Förvaltningen anser att ett gemensamt verktyg eller tjänst för säker överlämning som minimerar risk för obehörigt röjande av känsliga personuppgifter behöver etableras innan arbetssättet initieras.

Eftersom det behöver finnas en transparens i hur behandling av personuppgifter sker och vilka som är mottagare av uppgifterna behöver det framgå att personuppgifter som inhämtas av socialtjänsten kan komma att lämnas till Försäkringskassans brottsbekämpande verksamhet eller underrättelseverksamhet enligt vad som föreslås i utredningen. Detta ser förvaltningen kan komma att fungera avskräckande för personer som är i behov av stöd av förvaltningens verksamheter.

Vid en eventuell läcka av personuppgifter bedömer förvaltningen vidare att det skulle kunna påverka förtroendet för kommuner och socialtjänsten negativt, även om läckan skulle ske hos Försäkringskassan.

En bestämmelse om särskild åtalsprövning för bidragsbrott

Förvaltningen instämmer i det som beskrivs i utredningen vad gäller att det finns en risk för att det görs olika bedömningar i fråga om vilka överträdelser som ska anmälas till Polismyndigheten och bli föremål för en brottsutredning och vilka överträdelser som i stället ska leda till en sanktionsavgift. Förvaltningen ser att detta kan leda till svåra avväganden och att ärenden riskerar att hamna mellan stolarna om fel bedömning görs, exempelvis på kommunal nivå. Förvaltningen ser att denna risk finns trots att det föreslås införas en bestämmelse om särskild åtalsprövning för bidragsbrott.

Konsekvenser för enskilda

Trots intentionen att motverka brott och fusk inom välfärden ser förvaltningen att det finns en risk för att förtroendet för bland annat socialtjänsten påverkas negativt av utredningens förslag. Detta eftersom de personuppgifter som socialtjänsten hanterar gällande personer i behov av stöd, också kan komma att överlämnas till Försäkringskassans brottsbekämpande verksamhet och underrättelseverksamhet. Förvaltningen ser därför att det kommer att bli avgörande hur den brottsbekämpande och verksamheten och underrättelseverksamheten bedrivs och uppfattas av enskilda. En oönskad konsekvens som förvaltningen ser som möjlig är att personer inte ansöker om det stöd som de är i behov av, till exempel av rädsla för att göra fel eftersom de därigenom riskerar att bli föremål för till exempel sanktionsavgifter.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. En brottsbekämpande verksamhet hos Försäkringskassan, Ds 2026:4.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-04-17
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-04-17